

Potilasvakuutuskeskukselle ilmoitetut tapaukset ratkaisuvuosittain vuosilta 2013–2018

Potilaiden ja hoitohenkilökunnan turvana

Huolehdimme keskitetysti Suomessa sattuneiden potilasvahinkojen korvaamisesta. Toimimme potilaiden ja hoitohenkilöstön turvana ja tuotamme hyödyllistä tietoa kehittyvän vakuutusjärjestelmän sekä potilasturvallisuustyön tueksi.

29.3.2019

Yhteydenotot

Potilasvakuutuskeskus
Itämerenkatu 11–13
00180 HELSINKI

p. 040 450 4700/viestintä

Tietoja lainattaessa lähde on mainittava.

Esipuhe

Suomen lakisääteinen potilasvakuutusjärjestelmä sai alkunsa, kun potilasvahinkolaki (585/1986) tuli voimaan 1.5.1987. Laki oli laatuaan ensimmäinen maailmassa. Nykyisin kaikissa Pohjoismaissa on vastaavan tyyppinen potilasvakuutusjärjestelmä, jonka tehtävänä on puolueettomasti ja hoitohenkilöstöä syylistämättä käsitellä terveydenhuollon toiminnasta tehdyt potilasvahinkoilmoitukset ja maksaa vahinkoa kärsineille lainmukaiset korvaukset.

Potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajat ylittävässä terveydenhuollossa annettu EU-direktiivi (ns. potilasdirektiivi 2011/24/EU) edellyttää, että jäsenvaltioissa on käytössä järjestelmiä ja avoimia valitusmenettelyjä, joilla suojellaan potilasta ja joilla voidaan hakea korjaavia toimenpiteitä, jos potilaille aiheutuu vahinkoa jäsenvaltiossa saamastaan terveydenhuollosta. Euroopan maissa onkin parhaillaan vireillä useampia hankkeita kansallisten lakisääteisten potilasvakuutusjärjestelmien luomiseksi. Muualla maailmassa potilasvakuutus on edelleen harvinaisuus: terveydenhuollon yhteydessä aiheutuvien henkilövahinkojen korvaamiseksi on olemassa yksittäisiä lakisääteisiä tai vapaaehtoisia korvausjärjestelmiä, mutta ne eivät välttämättä ole korvausperusteiltaan tai -määriltään yhtä kattavia kuin pohjoismaiset järjestelmät. Siksi vahinkoa kärsinyt joutuu yleensä hakemaan korvausta suoraan vahingon aiheuttajalta, viime kädessä oikeusteitse.

Suomessa Potilasvakuutuskeskus (PVK) käsittelee ja ratkaisee kaikki julkisella ja yksityisellä sektorilla annettua terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat potilasvahinkoilmoitukset. Hoitoprosessin ulkopuolella tapahtuva puolueeton vahinkoasioiden käsittely tuo turvaa sekä potilaalle että hoitohenkilöstölle. PVK on lähes 32 toimintavuotensa aikana ratkaissut noin 210 000 sille ilmoitettua tapausta ja niistä korvattaviksi on arvioitu noin 70 000. Korvauksia järjestelmästä on maksettu potilasvahingon kärsineille noin 590 miljoonaa euroa.

Toimivan korvausjärjestelmän vastapainona on tärkeää kiinnittää huomiota vahinkojen ennaltaehkäisyyn ja potilasturvallisuuteen, jotta inhimillisiltä kärsimyksiltä ja ylimääräisiltä kustannuksilta voidaan jatkossa välttyä. Terveyden- ja sairaanhoitoon liittyy aina riskejä, ja virheitä voi sattua, mutta virheistä voi ja pitää ottaa opiksi. PVK tarjoaakin esimerkiksi sairaanhoitopiireille yksityiskohtaiset tiedot niiden alueella sattuneista vahingoista terveydenhuollon laatu- ja potilasturvallisuustyön tueksi. PVK:n vahinkoaineistot ovat potilasturvallisuutta edistäviin tarkoituksiin myös tutkijoiden käytettävissä.

Vahinkotilastot avaavat mielenkiintoisen näkökulman suomalaiseen terveydenhuoltoon ja sen kehitykseen. Tämä vuosiraportti sisältää tiedot ilmoitetuista, ratkaistuista ja korvattavista tapauksista vuosilta 2013–2018 sekä tarkemmat vuositilastot vuonna 2018 ratkaistuista korvattavista potilasvahingoista ja maksetuista korvauksista.

Julkaisemme vuosittain alkuvuodesta päättynyttä vuotta koskevat vuositilastot sekä puolivuositain osavuosisiraportissa ajankohtaista tilastotietoa kuluvan vuoden vahinkokehityksestä.

Helsingissä maaliskuussa 2019

Minna Plit-Turunen
Yksikönjohtaja

Sisällysluettelo

1	Ilmoitetut potilasvahingot.....	5
2	Ratkaistut tapaukset ja korvattavat potilasvahingot.....	6
3	Korvattavat potilasvahingot vahinkopaikan mukaan.....	8
4	Korvattavat potilasvahingot eri toimenpiteissä, perussairauksissa ja leikkaustoimenpiteissä.....	9
5	Potilasvakuutuksesta maksetut korvaukset	13

Näin tulkitset raportin lukuja

Ilmoitetut potilasvahingot

- Yksi vahinkoilmoitus voi koskea useaa eri hoitopaikkaa. Vakuutusteknisistä syistä nämä rekisteröidään hoitopaikoittain eri vahinkoilmoituksiksi. Vuonna 2018 vahinkoilmoituksen teki 7 044 eri hlöä ja ilmoitusten perusteella rekisteröitiin 8 522 eri tapausta. Yksi vahinkoilmoitus kohdistui näin ollen keskimäärin 1,2 vahinkopaikkaan.
- Joskus vasta vahinkoasian käsittelyn yhteydessä huomataan, että asia on syytä tutkia ilmoitettua laajemmin. Sen vuoksi ilmoitettujen tapausten määrä voi käsittelyn edetessä kasvaa, ja uusia tapauksia voidaan rekisteröidä aiemmillekin vahinkovuosille. Esimerkiksi tätä vuosiraporttia koottaessa vuodelle 2017 rekisteröityjen vahinkoilmoitusten määrä on 8 822, kun se vuoden 2017 vuosiraportissa oli 8 655.

Ratkaistut tapaukset ja korvattavat potilasvahingot

- Vuonna 2018 ratkaistuista tapauksista vain reilu kolmannes oli ilmoitettu viime vuonna. Koska korvausta voi hakea kolmen vuoden kuluessa siitä, kun sai tiedon vahingosta, voi ratkaistu vahinko olla sattunut jo useita vuosia aiemmin.
- Jokainen rekisteröity tapaus ratkaistaan erillisenä asiana. Vuonna 2018 ratkaisun sai 7 657 hlöä, joille annettiin yhteensä 9 556 päätöstä ilmoitetun vahingon korvattavuudesta.
- Jos potilaan ilmoittama vahinkokokonaisuus koskee kahta eri hoitopaikkaa, joista vain toisen osalta todetaan potilasvahingon tapahtuneen, tilastoituu asia sekä evätyksi että korvattavaksi tapaukseksi. Vuonna 2018 korvattaviksi arvioitiin 2 420 tapausta (25,3 % kaikista ratkaistuista tapauksista). Vähintään yhden hoitopaikan osalta myönteinen ratkaisu annettiin yhteensä 2 257 eri korvauksenhakijalle eli 29,5 %:lle niistä, joiden asia ratkaistiin vuonna 2018.

1 Ilmoitetut potilasvahingot

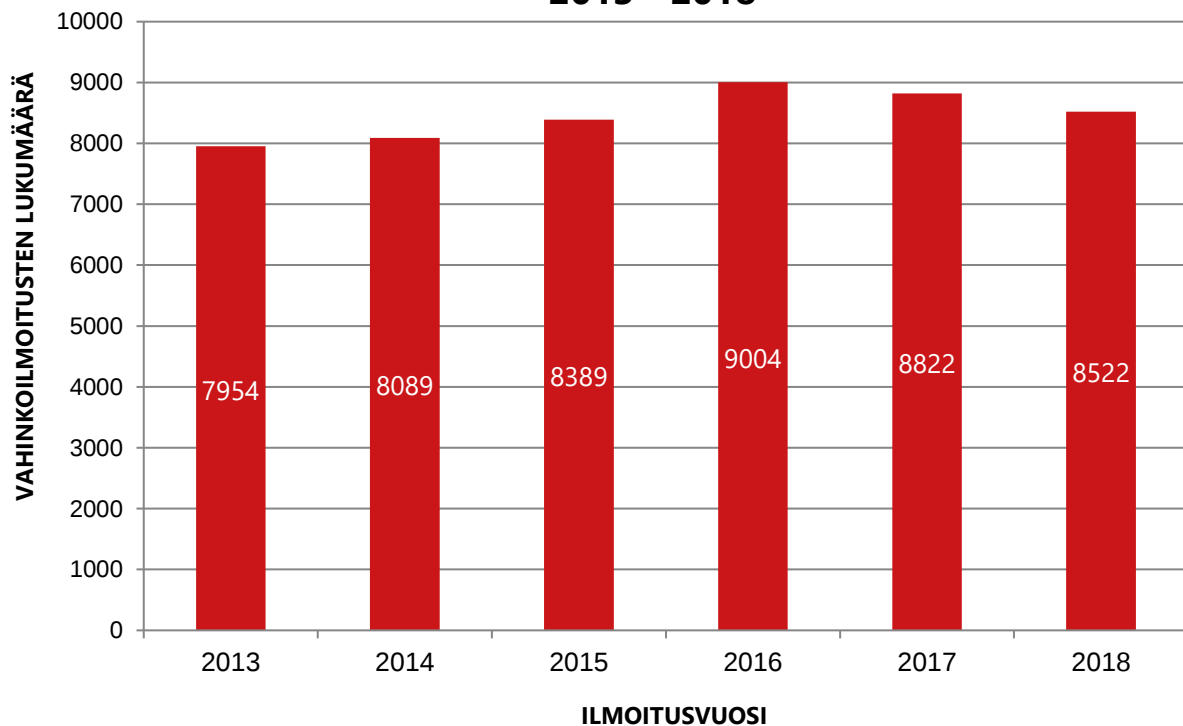
Ilmoitettujen potilasvahinkojen määrä nousi 2010-luvun alusta vuoteen 2016 saakka yhteensä yli 20 %. Vuonna 2017 ilmoitusmäärä kääntyi ehkä hieman yllättäenkin laskuun, ja laskeva suuntaus jatkui edelleen vuonna 2018, kun potilasvahinkoja ilmoitettiin 8 522. Viime vuonna vahinkoilmoituksen teki 7 044 eri henkilöä, kun vuonna 2017 ilmoittajia oli 7 170. Yksi vahinkoilmoitus kohdistui keskimäärin 1,2 vahinkopaikkaan.

Ilmoitusmäärän aiemman kasvun on arvioitu johtuvan mm. hoitokontaktien ja terveydenhuollossa tehtävien toimenpiteiden määrän kasvusta. Myös kiinnostus terveydenhuollon asioita kohtaan ja tietoisuus potilasvakuutuksesta ovat lisääntyneet, kun terveydenhuollosta ja potilasturvallisuudesta on keskusteltu julkisuudessa laajasti mm. sote-uudistukseen liittyen. Yksittäisten mediaan nousevien hoitovirhe- ja potilasvahinkotapausten on myös arvioitu tilapäisesti nostavan ilmoitusmäärää. Nämä tekijät eivät selitä sitä, miksi määrä on nyt kääntynyt laskusuuntaan. Keskustelu terveydenhuollon asioista on edelleen ollut vilkasta eivätkä hoitokontaktit ja terveydenhuollon toimenpiteet ole aiemmasta vähentyneet.

Nyt toista vuotta jatkunut hienoinen lasku ilmoitusmäärässä saattaa ainakin osaltaan johtua siitä, että terveydenhuollossa on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota potilasturvallisuuteen, ja että tehdyt toimenpiteet ovat alkaneet tuottaa tulosta. Tutkittua tietoa siitä, mitkä tekijät vaikuttavat ilmoitusmääriin, ei kuitenkaan toistaiseksi ole käytettävissä.

Tilastoja tarkasteltaessa on huomioitava, että aikaa vahinkoilmoituksen tekemiseen on pääsääntöisesti kolme vuotta siitä, kun potilas sai tietää vahingosta. Sen vuoksi saapuneet ilmoitukset eivät aina koske samana vuonna annettua hoitoa, ja terveydenhuollossa tapahtuvat muutoksetkin näkyvät tilastoissa viiveellä.

ILMOITETUT POTILASVAHINGOT 2013 - 2018

2 Ratkaistut tapaukset ja korvattavat potilasvahingot

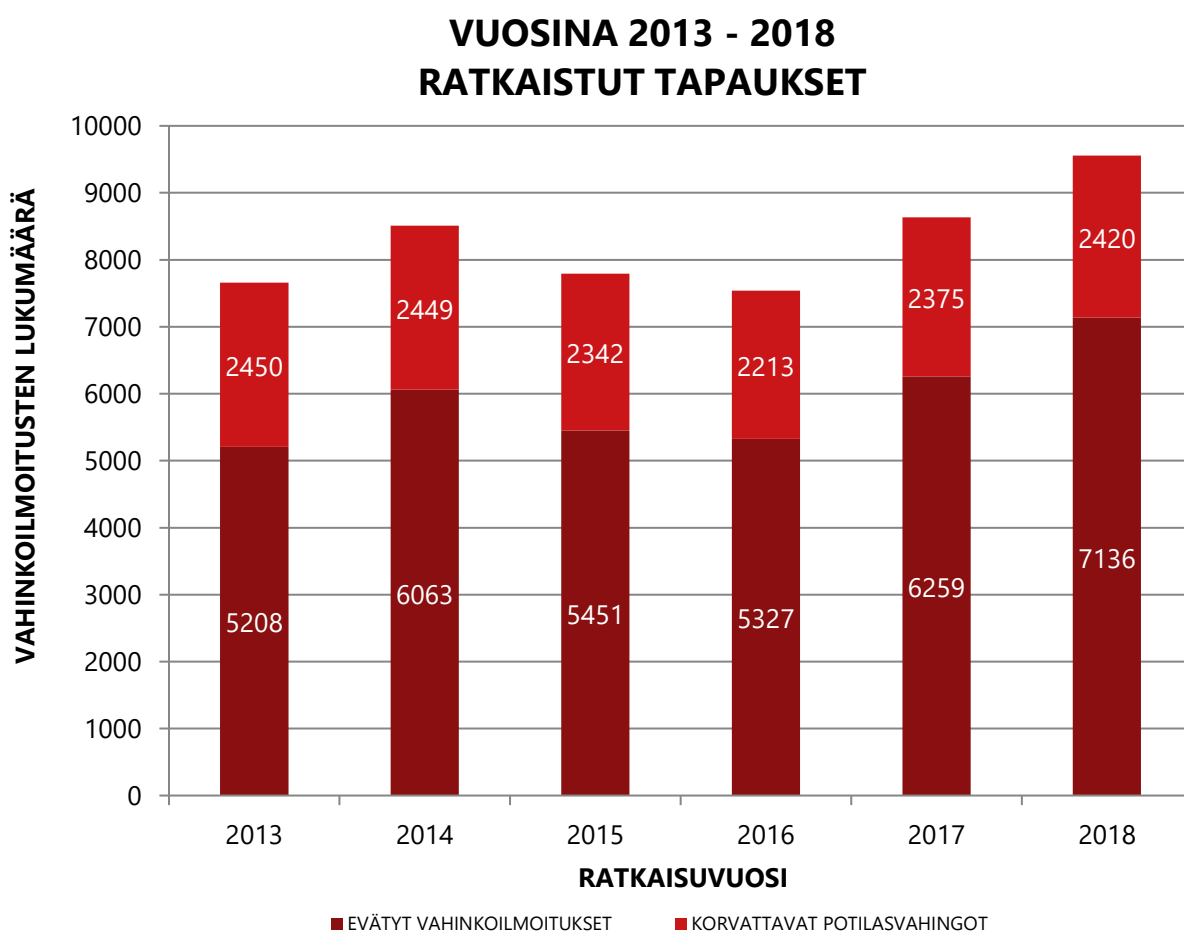
Vuonna 2018 annettiin 9 556 ratkaisua vahingon korvattavuudesta. Korvattaviksi vahingoiksi arvioitiin 2 420 eli 25,3 % ratkaistuista tapauksista. Lisäksi 118 tapauksessa korvausperusteen arvioitiin täyttyvän, mutta aiheutunut vahinko oli niin vähäinen, ettei korvausta tullut maksettavaksi.

Korvausratkaisun sai 7 657 eri korvauksenhakijaa. Heistä 29,5 % sai myönteisen korvauspäätöksen vähintään yhden hoitopaikan osalta.

Korvattavista vahingoista ylivoimaisesti suurin osa (92,2 % vuonna 2018) luokitellaan hoitovahingoiksi. Näissä tapauksissa korvausperusteena on, että kokenut terveydenhuollon ammattihenkilö olisi menetellyt tilanteessa toisin ja siten välttänyt vahingon. Toiseksi eniten sattuu infektiovahinkoja (5,4 % vuonna 2018). Muilla perusteilla korvattuja tapauksia on suhteellisesti vähän (2,4 % vuonna 2018).

Hylkäävissä ratkaisuissa perusteluna tavallisimmin (37,3 %) oli se, ettei haitallinen seuraus olisi ollut toisin toimien vältettävissä tai että infektio oli sellainen, että potilaan arvioitiin joutuvan sietämään se lääketieteellisesti perusteltuun hoitoon liittyvänä riskinä.

Korvattujen ja eväytyjen tapausten sekä korvausperusteiden vuosittaista vertailua tehtäessä on syytä huomata, ettei vuosittaisia lukumääriä voi suoraan verrata toisiinsa. Määriin vaikuttaa olennaisesti se, miten paljon korvausratkaisuja PVK on kunakin vuonna yhteensä tehnyt. Lisäksi on muistettava, että ratkaisut koskevat pääosin jo aiempina vuosina annettua hoitoa.

VUOSINA 2013-2018 RATKAISTUT POTILASVAHINGKOILMOITUKSET

KORVAUSRATKAISU	RATKAISUVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
KORVATTAVAT POTILASVAHINGOT						
- HOITOVAHINGOT	2 261	2 257	2 172	2 049	2 166	2 231
- LAITEVAHINGOT	9	14	8	5	13	16
- INFECTIOVAHINGOT	127	132	119	122	153	131
- TAPATURMAVAHINGOT	21	22	23	23	24	28
- PALOVAHINGOT	0	0	0	0	0	0
- LÄÄKKEEN TOIMITTAMISVAHINGOT	10	6	2	4	5	6
- KOHTUUTTOMAT VAHINGOT	22	18	18	10	14	8
* YHTEENSÄ	2 450	2 449	2 342	2 213	2 375	2 420
VÄHÄISET POTILASVAHINGOT	66	62	58	67	90	118
EI POTILASVAHINKOA						
- EI VÄLTETTÄVISSÄ TAI SIEDETTÄVÄ	1 999	2 061	1 985	2 031	2 323	2 621
- MUU EPÄÄMISPERUSTE	3 143	3 940	3 408	3 229	3 846	4 397
* YHTEENSÄ	5 142	6 001	5 393	5 260	6 169	7 018
* YHTEENSÄ	7 658	8 512	7 793	7 540	8 634	9 556
RATKAISTUT VAHINGKOILMOITUKSET						
- KORVATTAVAT POTILASVAHINGOT	32,0%	28,8%	30,1%	29,4%	27,5%	25,3%
- VÄHÄISET POTILASVAHINGOT	0,9%	0,7%	0,7%	0,9%	1,0%	1,2%
- EI POTILASVAHINKOA	67,1%	70,5%	69,2%	69,7%	71,5%	73,5%
* YHTEENSÄ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
KORVATTAVAT POTILASVAHINGOT						
- HOITOVAHINGOT	92,2%	92,1%	92,7%	92,6%	91,3%	92,2%
- INFECTIOVAHINGOT	5,2%	5,4%	5,1%	5,5%	6,4%	5,4%
- TAPATURMAVAHINGOT	0,9%	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	1,2%
- MUUT VAHINGOT	1,7%	1,6%	1,2%	0,9%	1,3%	1,2%
* YHTEENSÄ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
EI POTILASVAHINKOA						
- EI VÄLTETTÄVISSÄ TAI SIEDETTÄVÄ	38,9%	34,3%	36,8%	38,6%	37,7%	37,3%
- MUU EPÄÄMISPERUSTE	61,1%	65,7%	63,2%	61,4%	62,3%	62,7%
* YHTEENSÄ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3 Korvattavat potilasvahingot vahinkopaikan mukaan

PVK julkaisee korvattavista potilasvahingoista vuosittain lukumäärätiedot sairaanhoitopiireittäin sekä kokonaislukuna yksityissektorilla sattuneiden vahinkojen osalta. Yksityiskohtaisempia tietoja kunkin sairaanhoitopiirin alueella sattuneista vahingoista voi tiedustella potilasvakuutuksen ottaneelta sairaanhoitopiiriltä.

Tilastoa tarkasteltaessa on huomioitava, että kunakin vuonna korvattavaksi arvioitujen potilasvahinkojen määrään vaikuttaa merkittävästi se, miten paljon PVK on tehnyt korvausratkaisuja kyseisenä vuonna. Eri ratkaisuvuosien lukumäärätietoja ei siten voi vertailla toisiinsa suoraan. Pelkästään lukumäärien perusteella ei myöskään ole mahdollista vertailla potilasturvallisuutta eri sairaanhoitopiireissä, sillä vertailussa tulisi ottaa huomioon useita taustatekijöitä kuten esimerkiksi sairaanhoitopiirin alueella tehtävien toimenpiteiden vaativuustaso ja lukumäärä, väestörakenne sekä terveydenhuollon hoitokäyntien määrä.

VUOSINA 2013-2018 RATKAISTUT KORVATTAVAT POTILASVAHINGOT

VAHINKOPAIKKA	RATKAISUVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SAIRAANHOITOPIIRIEN VAHINKOPAIKAT^{*)}	1949	1984	1847	1753	1844	1813
HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	369	383	354	302	386	325
VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	161	161	148	121	143	168
SATAKUNNAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	86	68	73	73	66	79
KANTA-HÄMEEN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	94	80	92	80	91	95
PIRKANMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	198	208	188	179	131	150
PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ	79	75	74	67	86	78
KYMENLAAKSON SAIR.HOITO- JA SOS.PALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ	97	98	91	100	99	70
ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ	44	40	55	45	46	44
ETELÄ-SAVON SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	52	33	39	54	58	47
ITÄ-SAVON SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	18	28	18	18	19	23
POHJOIS-KARJALAN SAIR.HOITO- JA SOS.PALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ	76	64	58	64	84	80
POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	128	153	128	134	120	94
KESKI-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	87	79	90	67	81	66
ETELÄ-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	80	74	65	49	77	56
VAASAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	40	32	34	46	36	55
KESKI-POHJANMAAN ERIKOISSAIR.HOITO- JA PER.PALV.KUNTAYHTYMÄ	36	43	31	38	38	45
POHJOIS-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	164	182	143	154	148	178
KAINUUN MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄ	40	45	46	31	31	34
LÄNSI-POHJAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	24	27	27	32	28	35
LAPIN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ	59	81	69	73	48	62
ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	8	8	7	8	9	7
VALTION VAHINKOPAIKAT	4	0	3	4	6	4
MUUT VAHINKOPAIKAT	5	22	14	14	13	18
YKSITYINEN SEKTORI	501	465	495	460	531	607
YHTEENSÄ	2450	2449	2342	2213	2375	2420

^{*)} Sairaanhoitopiirin vahinkopaikoilla viitataan kaikkiin niihin vahinkopaikkoihin, kuten terveysasemiin ja sairaaloihin, jotka sairaanhoitopiirin potilasvakuutus kattaa. Myös sairaanhoitopiirin terveysasemilla ja sairaaloissa tapahtuneet yksityisten toimijoiden vahingot sisältyvät lukuihin, vaikka ne eivät olekaan sairaanhoitopiirin vakuuttamia.

4 Korvattavat potilasvahingot eri toimenpiteissä, perussairauksissa ja leikkaustoimenpiteissä

Korvattavat potilasvahingot liittyvät useimmiten leikkaus- ja anestesiatoimenpiteisiin, joiden yhteydessä sattuneita vahinkoja korvattiin vuonna 2018 yhteensä 1 041. Näistä vajaa puolet (498) liittyi tuki- ja liikuntaelinten leikkaustoimenpiteisiin.

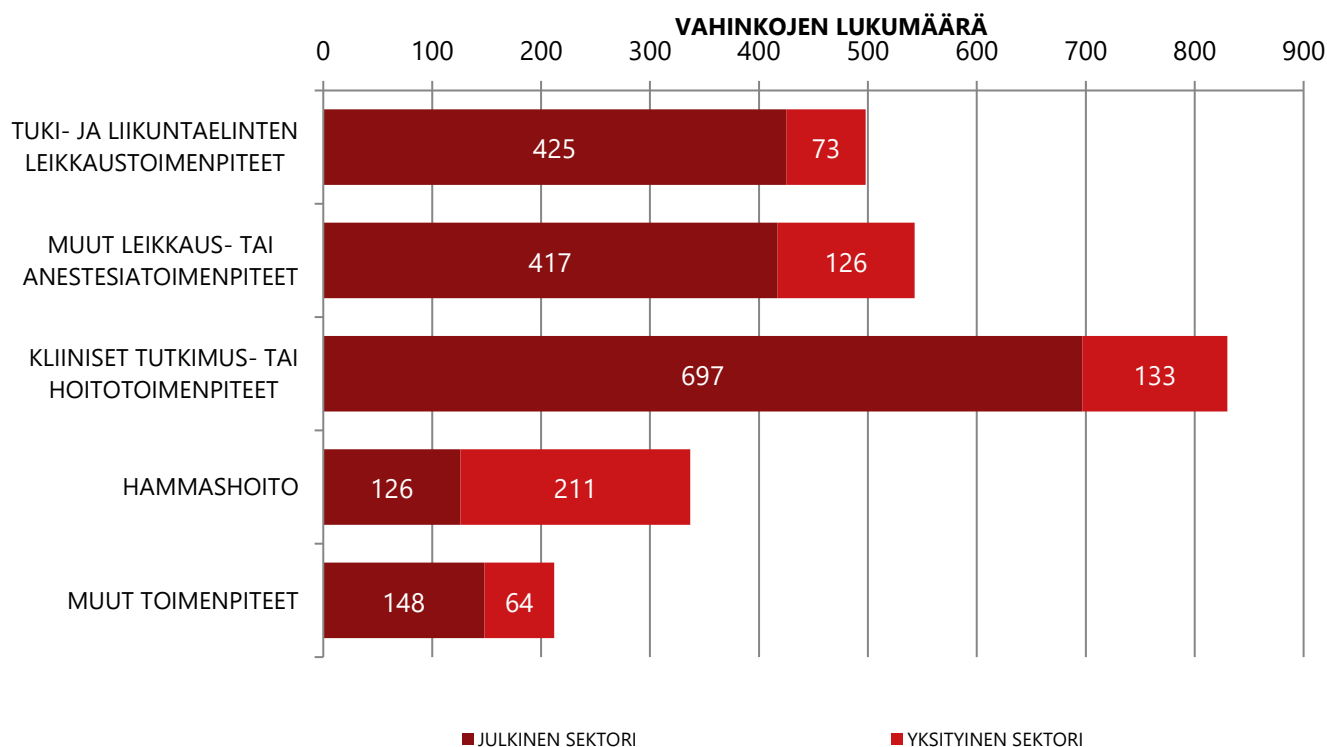
Erityyppisten kliinisten tutkimus- tai hoitotoimenpiteiden yhteydessä sattuneita vahinkoja korvattiin yhteensä 830. Tähän luokkaan kuuluvat moninaiset potilaan tutkimiseen ja hoitoon liittyvät virheet tai puutteet, esimerkiksi diagnoosin ja hoidon viivästyminen sen vuoksi, ettei potilasta tutkittu riittävästi tai lähetetty riittävän ajoissa tai riittävän kattaviin jatkotutkimuksiin.

Hammashoidon yhteydessä sattuneita vahinkoja korvattiin yhteensä 337. Näistä 142 sattui juurihoidon yhteydessä ja 113 proteettisen hoidon yhteydessä. Hampaiden, leuan, suun ja nielun leikkaus- ja anestesiatoimenpiteissä sattuneita vahinkoja korvattiin lisäksi 107.

Seuraaville sivuille on kerätty vuoden 2018 toimenpidekohtaisten vahinkotietojen lisäksi tiedot yleisimmistä perussairauksista ja yleisimmistä leikkaustoimenpiteistä vuosina 2016–2018 ratkaistuissa korvattavissa potilasvahingoissa.

Leikkauksiin liittyvien korvattavien vahinkojen kolmen viimeisen vuoden yhteenlasketuissa tilastoissa korostuvat aiempien vuosien tapaan lonkan (313 kpl/3 v) ja polven tekonivelleikkausten (189 kpl/3 v) sekä selkäytimen ja hermojuuren vapautusleikkausten yhteydessä (134 kpl/3 v) aiheutuneet vahingot.

VUONNA 2018 RATKAISTUT KORVATTAVAT POTILASVAHINGOT

VUONNA 2018 RATKAISTUT KORVATTAVAT POTILASVAHINGOT

TOIMENPIDE	JULKINEN SEKTORI	YKSITYINEN SEKTORI	YHTEENSÄ	YKSITYISEN SEKTORIN OSUUS
LEIKKAUS- JA ANESTESIA TOIMENPITEET	842	199	1041	19 %
A HERMOSTON TP	66	4	70	6 %
B UMPIERITYSELINTEN TP	13	0	13	0 %
C SILMÄN ALUEEN TP	23	15	38	39 %
D KORVAN, NENÄN JA KURKUNPÄÄN TP	6	2	8	25 %
E HAMPAIDEN, LEUAN, SUUN JA NIELUN TP	29	78	107	73 %
F SYDÄMEN JA RINTAONTELON SUONIEN TP	12	0	12	0 %
G RINTAONTELON SEINÄMÄN, KEUHKOJEN YM TP	3	0	3	0 %
H RINTARAUHASTEN TP	8	0	8	0 %
J RUOANSULKANAVAN JA SEN OHEISELINTEN TP	108	6	114	5 %
K VIRTSAIDEN, MIEHEN SUKUP.ELINTEN YM TP	31	1	32	3 %
L NAISEN SUKUPUOLIELINTEN TP	31	4	35	11 %
M RASKAUTEEN JA SYNNYTYKSEEN LIITTYVÄ TP	13	0	13	0 %
N TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN TP	425	73	498	15 %
NA SELÄN JA KAULAN TP:T	37	3	40	8 %
NB LAPALUUN, SOLISLUUN, OLANIVELLEN JA -VARREN TP:T	30	16	46	35 %
NC KYYNÄRNIVELLEN JA KYYNÄRVARREN TP:T	27	4	31	13 %
ND RANTEEN JA KÄDEN TP:T	32	11	43	26 %
NE LANTION, RISTILUUN JA HÄNTÄLUUN TP:T	0	1	1	100 %
NF LONKKANIVELLEN JA REISILUUN TP:T	126	8	134	6 %
NG POLVEN JA SÄÄREN TP:T	104	17	121	14 %
NH NILKAN JA JALKATERÄN TP:T	68	13	81	16 %
ERITTELEMÄTÖN TOIMENPIDE	1	0	1	0 %
P VERISUONIEN JA IMUSUONIJÄRJESTELMÄN TP	15	2	17	12 %
Q IHON JA IHONALAISKUDOKSEN TP	20	5	25	20 %
T PIENTOIMENPIDE	7	2	9	22 %
U TÄHYSTYSTOIMENPIDE	21	1	22	5 %
MUU LEIKKAUSTOIMENPIDE	1	0	1	0 %
ANESTESIA TOIMENPIDE	10	6	16	38 %
KLIININEN TUTKIMUS- TAI HOITOTOIMENPIDE	697	133	830	16 %
HAMMASHOIDOLLISET TOIMENPITEET	126	211	337	63 %
HAMPAAN POISTO ILMAN LEIKKAUSTA	25	6	31	19 %
HAMPAAN PAIKKAUSHOITO	5	16	21	76 %
HAMPAAN JUURIHOITO	71	71	142	50 %
HAMMASPROTEETTINEN HOITO	9	104	113	92 %
MUU HAMMASHOITO	16	14	30	47 %
MUUT TOIMENPITEET	148	64	212	30 %
RADIOLOGINEN TUTKIMUS	44	24	68	35 %
INJEKTIO, PUNKTIO	31	9	40	23 %
KATETROINTI, KANAVOINTI, KANYLOINTI	3	0	3	0 %
KIPSAUS, SIDONTA	7	1	8	13 %
HAAVAN HOITO	5	0	5	0 %
FYSIOTERAPIA TAI KUNTOUTUS	3	7	10	70 %
SAIRAALAHOITO	6	1	7	14 %
SYNNYTYS	15	0	15	0 %
MUU TOIMENPIDE	34	22	56	39 %
YHTEENSÄ	1813	607	2420	25 %

Julkisen sektorin vahingoiksi on luokiteltu myös terveysasemilla ja julkisissa sairaaloissa tapahtuneet yksityisten toimijoiden vahingot.

YLEISIMMÄT PERUSSAIRAUDET VUOSINA 2016–2018 RATKAISTUISSA KORVATTAVISSA POTILASVAHINGOISSA

		PERUSSAIRAUS	TOIMENPIDE			
			LEIKKAUS TAI ANESTESIA	KLIININEN TUTKIMUS- TAI HOITO	MUU TOIMEN- PIDE	LUKU- MÄÄRÄ YHTEENSÄ
1.	K04	HAMMASYTIMEN JA HAMPAANJUUREN KÄRKEÄ YMPÄRÖIVIEN KUDOSTEN SAIRAUDET	14	1	409	424
2.	K08	MUUT HAMPAIDEN JA TUKIKUDOSTEN SAIRAUDET	108	0	216	324
3.	M16	LONKAN NIVELRIKKO	277	9	3	289
4.	M17	POLVEN NIVELRIKKO	217	13	5	235
5.	S82	POLVEN JA/TAI SÄÄREN MURTUMA	99	81	24	204
6.	S52	KYYNÄRVARREN MURTUMA	75	110	8	193
7.	K02	HAMMASKARIES	5	0	183	188
8.	S62	RANTEEN TAI KÄDEN MURTUMA	28	119	14	161
9.	M51	MUUT NIKAMAVÄLILEVYJEN SAIRAUDET	65	54	4	123
10.	S72	REISILUUN MURTUMA	61	48	12	121
10 YLEISIMMÄN PERUSSAIRAUDEN OSUUS						32 %
11.	K80	SAPPIKIVITAUTI	77	14	1	92
12.	M20	SORMIEN JA VARPAIDEN HANKINNAISET EPÄMUOTOISUUDET	89	1	2	92
13.	M48	MUUT NIKAMASAIRAUDET	75	15	1	91
14.	S83	POLVEN ALUEEN NIVELTEN JA SITEIDEN SIJOILTAANMENNO, NYRJÄHDYS JA/TAI VENÄHDYS	65	15	3	83
15.	S42	HARTIANSEUDUN TAI OLKAVARREN MURTUMA	53	18	3	74
16.	C50	RINTASYÖPÄ	22	19	30	71
17.	M19	MUUT NIVELRIKOT	63	2	6	71
18.	K05	HAMPAAN KIINNITYSKUDOSTEN SAIRAUDET	31	0	34	65
19.	K35	ÄKILLINEN UMPILISÄKETULEHDUS	22	41	2	65
20.	S63	RANTEEN TAI KÄDEN NIVELTEN JA SITEIDEN SIJOILTAANMENNOT, NYRJÄHDYKSET JA/TAI VENÄHDYKSET	23	34	4	61
20 YLEISIMMÄN PERUSSAIRAUDEN OSUUS						43 %
21.	H25	VANHUUDENKAIHI	50	10	0	60
22.	S43	HARTIAN NIVELT.LUXATIO/DISTORS	30	24	4	58
23.	G56	YLÄRAAJAN YHDEN HERMON SAIRAUDET	54	4	0	58
24.	I63	AIVOINFARKTI	0	42	13	55
25.	S92	NILKAN/JALKATERÄN MURTUMA	13	36	2	51
26.	M47	SPONDYLOOSI	39	9	2	50
27.	S02	PÄÄKOPAN JA /TAI KASVOJEN LUIDEN MURTUMA	11	4	34	49
28.	S76	LONKAN/REIDEN LIHAS/JÄNNEVAMMA	11	35	2	48
29.	S46	HARTIANSEUDUN JA OLKAVARREN LIHAS/JÄNNEVAMMA	19	27	1	47
30.	S66	RANTEEN JA KÄDEN LIHAS- JA JÄNNEVAMMA	7	35	2	44
30 YLEISIMMÄN PERUSSAIRAUDEN OSUUS						51 %

YLEISIMMÄT LEIKKAUSTOIMENPITEET VUOSINA 2016–2018 RATKAISTUISSA KORVATTAVISSA
POTILASVAHINGOISSA

TOIMENPIDE		JULKINEN SEKTORI	YKSITYINEN SEKTORI	YHTEENSÄ	YKSITYISEN SEKTORIN OSUUS
1.	NFB LONKAN TEKONIVELLEIKKAUKSET	304	9	313	3 %
2.	NGB POLVEN TEKONIVELLEIKKAUKSET	182	7	189	4 %
3.	ABC SELKÄYTIMEN JA HERMOJUURIEN VAPAUTUS RAPPEUMAN YHTEYDESSÄ	128	6	134	4 %
4.	EBB HAMPAIDEN KORJAAMINEN TAI SIIRTO	6	109	115	95 %
5.	NHG NILKAN JA JALKATERÄN NIVELIEN MUOVAUSLEIKKAUKSET JA LUUDUTUKSET	96	3	99	3 %
6.	NAG SELKÄRANGAN LUUDUTUSLEIKKAUKSET JA VASTAAVAT	88	6	94	6 %
7.	LCD KOHDUNPOISTOT	65	1	66	2 %
8.	NCJ KYYNÄRVARREN MURTUMALEIKKAUKSET	62	3	65	5 %
9.	EBA HAMPAIDEN POISTOT	37	27	64	42 %
10.	JKA SAPPIRAKON LEIKKAUKSET	57	3	60	5 %
10 YLEISIMMÄN TOIMENPITEEN OSUUS				40 %	
11.	NGE POLVEN NIVELSIDE- JA KAPSELILEIKKAUKSET	16	43	59	73 %
12.	CJE KAIHILEIKKAUKSET ULTRAÄÄNITEKNIKALLA JA NIIHIN LIITTYVÄT TOIMENPITEET	45	10	55	18 %
13.	ACC ÄÄREISHERMOJEN TOIMINTAHÄIRIÖKORJAUKSET	49	6	55	11 %
14.	NHJ NILKAN, JALKATERÄN JA VARPAIDEN MURTUMALEIKKAUKSET	49	4	53	8 %
15.	NBJ OLKAPÄÄN JA OLKAVARREN MURTUMALEIKKAUKSET	44	7	51	14 %
16.	NGJ SÄÄREN JA POLVILUMPION MURTUMALEIKKAUKSET	45	2	47	4 %
17.	JFB OHUT- JA PAKSUSUOLEN TYPISTYSLEIKKAUKSET	45	0	45	0 %
18.	NHK JALKATERÄN LUULEIKKAUKSET	40	4	44	9 %
19.	BAA KILPIRAUHASSEN LEIKKAUKSET	37	0	37	0 %
20.	JAB NIVUSTYRÄN LEIKKAUKSET	32	4	36	11 %
20 YLEISIMMÄN TOIMENPITEEN OSUUS				56 %	
21.	UJF OHUT- JA PAKSUSUOLEN TÄHYSTYKSET	32	4	36	11 %
22.	NFJ REISILUUN MURTUMALEIKKAUKSET	35	0	35	0 %
23.	NFC LONKAN TEKONIVELIEN UUSINTALEIKKAUKSET	26	0	26	0 %
24.	JEA UMPILISÄKKEEN POISTOT	25	0	25	0 %
25.	NDM KÄDEN JÄNNETUPPI- MUUT PEHMYTKUDOSLEIKKAUKSET	19	5	24	21 %
26.	NBL OLKAPÄÄN JA OLKAVARREN LIHAS- JA JÄNNELEIKKAUKSET	8	16	24	67 %
27.	CGD TAITTOVIRHEEN KORJAUSLEIKKAUKSET	0	23	23	100 %
28.	NDJ RANNE-/KÄMMEN-/SORMIMURTUMIEN LEIKKAUKSET	19	4	23	17 %
29.	NDG RANNE-/KÄSINIVELIEN MUOVAUKSET/LUUDUTUKS	21	2	23	9 %
30.	NDE RANNE- JA KÄSINIVELIEN KAPSELIEN JA NIVELSITEIDEN LEIKKAUKSET	12	10	22	45 %
30 YLEISIMMÄN TOIMENPITEEN OSUUS				64 %	

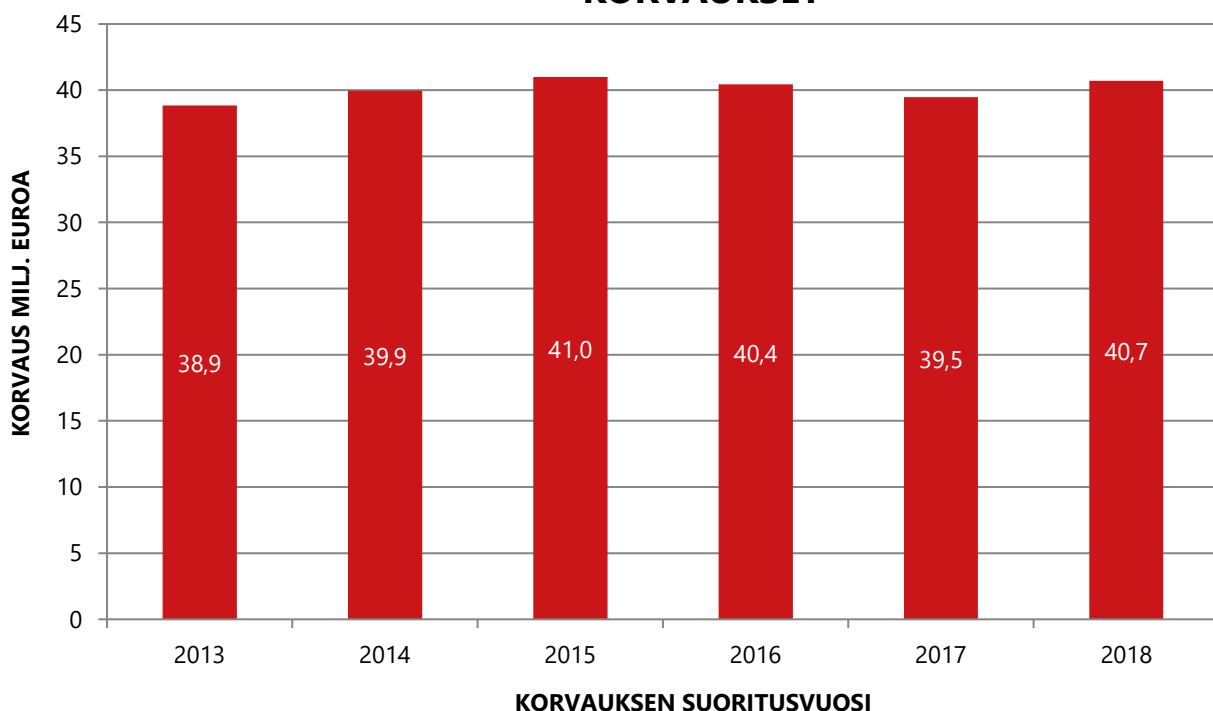
5 Potilasvakuutuksesta maksetut korvaukset

Potilasvakuutuksesta maksettavat korvaukset määräytyvät potilasvahinkolain (585/1986) ja vahingonkorvauslain (412/1974) säännösten mukaan. Korvausten arvioinnissa otetaan huomioon myös potilasvahinkolautakunnan ratkaisukäytäntö ja soveltuvin osin noudatetaan liikennevahinkolautakunnan ohjeita ja normeja.

Suurin yksittäinen korvauslaji reilun kolmanneksen osuudella on ansionmenetyskorvaus. Toisen kolmanneksen, muodostavat ns. aineettoman vahingon korvaukset eli tilapäisen ja pysyvän haitan sekä kosmeettisen haitan korvaukset. Kolmannen, vajaan kolmanneksen maksettavista korvauksista muodostavat sairaanhoito- ja muut kustannukset.

Vuonna 2018 korvauksia maksettiin yhteensä 40,7 miljoonaa euroa, sisältäen korvaustoiminnan hoitokulut ja potilasvahinkolautakunnan kulut. Korvauksia maksettiin pääosin jo aiemmin sattuneista, ennen vuotta 2018 ratkaistuista korvattavista potilasvahingoista. Esimerkiksi ansionmenetyskorvauksia voidaan maksaa eläkkeen luonteisina korvauksina kuukausittain useita vuosia tai vuosikymmeniä potilasvahingon sattumisen jälkeenkin. Myös mm. sairaanhoito-, lääke- ja muita kuluja korvataan vahinkoa kärsineelle niin pitkään kuin niitä aiheutuu.

POTILASVAKUUTUKSESTA VUOSINA 2013-2018 SUORITETUT KORVAUKSET

POTILASVAKUUTUKSESTA VUONNA 2018 SUORITETUT KORVAUKSET KORVAUSLAJEITTAIN

